

AUDIT VA MOLIVAVIY XIZMATLAR SOHASIDA WORDPRESS PLATFORMASINING AMALIY QO'LLANILISHI

Komilova Guli Bagandik qizi

“TIQXMMI”MTU “Buxgalteriya hisobi va audit”

Iqtisod fakulteti 2-bosqich, 209 guruh talabasi

gulig2078@gmail.com

+998 94 604 72 01

<https://doi.org/10.5281/zenodo.20588431>

Annotatsiya: Ushbu maqolada buxgalteriya hisobi, audit, buxgalteriya maslahati va WordPress platformasi yordamida moliyaviy xizmatlarni onlayn tashkil etish masalalari yoritiladi. Maqolada buxgalteriya hisobi korxonada faoliyati haqidagi moliyaviy ma'lumotlarni tartibga soluvchi tizim, audit esa ushbu ma'lumotlarning ishonchliligini baholovchi mustaqil tekshiruv sifatida tahlil qilinadi. Shuningdek, buxgalteriya maslahati va konsalting xizmatlarining kichik hamda o'rta biznes uchun ahamiyati, WordPress platformasining xizmatlarni targ'ib qilish va mijozlar bilan muloqotni yo'lga qo'yishdagi imkoniyatlari ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: buxgalteriya hisobi, audit, moliyaviy hisobot, buxgalteriya maslahati, konsalting xizmatlari, moliyaviy nazorat, WordPress, CMS, raqamli texnologiyalar, moliyaviy xizmatlar.

Kirish.

Hozirgi davrda korxonalar faoliyatining barqarorligi va raqobatbardoshligi ko'p jihatdan moliyaviy hisobning to'g'ri yuritilishi, audit nazoratining sifatli tashkil etilishi hamda zamonaviy axborot texnologiyalaridan oqilona foydalanishga bog'liq. Bozor iqtisodiyoti sharoitida har bir xo'jalik yurituvchi subyekt o'z daromadlari, xarajatlari, aktivlari, majburiyatlari va moliyaviy natijalarini aniq qayd etib borishi zarur. Buxgalteriya hisobi aynan shu jarayonlarning tartibli axborot bazasini yaratadi.¹

Buxgalteriya hisobi orqali korxonada sodir bo'layotgan xo'jalik operatsiyalari izchil qayd etiladi, umumlashtiriladi va foydalanuvchilarga tushunarli moliyaviy axborot shaklida taqdim etiladi. Bu axborot rahbarlar, investorlar, kreditorlar, soliq organlari hamda boshqa manfaatdor tomonlar uchun muhim qarorlar qabul qilishda asos bo'lib xizmat qiladi.²

Audit esa buxgalteriya hisobi asosida tayyorlangan moliyaviy hisobotlarning haqqoniyligi, to'liqligi va qonunchilik talablariga muvofiqligini mustaqil ravishda tekshiradi. Shu bois audit faqat xatolarni topish jarayoni emas, balki korxonada faoliyatida shaffoflik, moliyaviy intizom va ishonchlilikni mustahkamlovchi muhim vositadir.³

So'nggi yillarda moliyaviy xizmatlarni ko'rsatishda raqamli texnologiyalarning o'rni ortib bormoqda. Xususan, WordPress kabi kontentni boshqarish tizimlari auditorlik, buxgalteriya va konsalting xizmatlarini onlayn targ'ib qilish, mijozlarga tezkor ma'lumot berish, xizmatlar ro'yxatini joylashtirish hamda maslahat olish jarayonini soddalashtirish imkonini beradi. Shu

¹ O'zbekiston Respublikasi. Buxgalteriya hisobi to'g'risida. – Toshkent: Lex.uz, amaldagi tahrir. – URL: <https://lex.uz/docs/-2931253>

² Kieso D. E., Weygandt J. J., Warfield T. D. Intermediate Accounting. – USA: Wiley, 2016. – URL: <https://books.google.com/books?id=Uw2ACgAAQBAJ>

³ O'zbekiston Respublikasi. Auditorlik faoliyati to'g'risida. – Toshkent: Lex.uz, 2021. – URL: <https://lex.uz/docs/-5307886>

sababli mazkur maqola audit, buxgalteriya maslahati va WordPress platformasining o'zaro bog'liqligini ilmiy-amaliy jihatdan yoritishga qaratilgan.

Adabiyotlar sharhi

Buxgalteriya hisobi bo'yicha ilmiy manbalarda ushbu soha korxonalar faoliyati haqidagi moliyaviy axborotlarni yig'ish, qayd etish, umumlashtirish va foydalanuvchilarga yetkazish tizimi sifatida talqin qilinadi. Kieso, Weygandt va Warfieldning moliyaviy hisobga oid yondashuvlarida buxgalteriya ma'lumotlari korxonalar faoliyatini baholash, kelgusidagi qarorlarni asoslash va tashqi foydalanuvchilarni ishonchli axborot bilan ta'minlash vositasi sifatida ko'rsatiladi.

Audit sohasida Arens, Elder va Beasley ishlari muhim o'rin tutadi. Ularning fikricha, audit moliyaviy hisobotlarda muhim xatolik yoki noto'g'ri aks ettirish holatlari mavjudligini baholashga qaratilgan mustaqil tekshiruv jarayonidir. Amaliyotda auditorlik faoliyati investorlar, kreditorlar va davlat organlari uchun hisobotlarga bo'lgan ishonchni oshiradi.⁴

Buxgalteriya axborot tizimlari bo'yicha Romney va Steinbart tadqiqotlarida hisob-kitob jarayonlarini raqamlashtirish moliyaviy ma'lumotlarning tezkorligi, aniqligi va nazorat qilinishini kuchaytirishi ta'kidlanadi. Elektron hisobotlar, avtomatlashtirilgan hisob dasturlari va onlayn maslahat xizmatlari buxgalteriya ishining samaradorligini oshiradi.⁵

Xalqaro moliyaviy hisobot standartlari moliyaviy axborotning taqqoslanishi va tushunarligini oshirishga xizmat qiladi. IFRS Foundation ma'lumotlariga ko'ra, IFRS standartlari yuqori sifatli, tushunarli va global darajada qabul qilinadigan moliyaviy hisobot talablarini ishlab chiqishga qaratilgan.⁶

WordPress platformasi haqidagi manbalarda ushbu tizim ochiq kodli, moslashuvchan va kengaytiriladigan kontentni boshqarish tizimi sifatida tavsiflanadi. U tayyor shablonlar, plaginlar va sodda boshqaruv paneli orqali turli yo'nalishdagi veb-saytlarni yaratish imkonini beradi. Moliyaviy xizmatlar sohasida esa WordPress auditorlik va buxgalteriya xizmatlarini ommaga tanishtirish uchun qulay vosita bo'lishi mumkin.⁷

Tadqiqot metodologiyasi

Tadqiqotda analitik, qiyosiy va tizimli yondashuvlardan foydalanildi. Analitik metod orqali buxgalteriya hisobi, audit, buxgalteriya maslahati va WordPress platformasining mazmuni hamda asosiy funksiyalari o'rganildi. Qiyosiy metod yordamida buxgalteriya hisobi va auditning vazifalari, maqsadlari hamda ularni amalga oshiruvchi subyektlar o'rtasidagi farqlar aniqlashtirildi.

Tizimli yondashuv esa audit, buxgalteriya maslahati va raqamli texnologiyalarni yagona moliyaviy xizmatlar tizimi sifatida ko'rib chiqish imkonini berdi. Asosiy manba sifatida O'zbekiston Respublikasining sohaga oid qonunlari, moliyaviy hisob va audit bo'yicha darsliklar, xalqaro standartlar hamda WordPress platformasiga oid ochiq manbalardan foydalanildi.

⁴ Arens A. A., Elder R. J., Beasley M. S. Auditing and Assurance Services. – USA: Pearson, 2017. – 856 p. – URL: https://books.google.com/books/about/Auditing_and_Assurance_Services.html?id=kBQ3jgEACAAJ

⁵ Romney M. B., Steinbart P. J. Accounting Information Systems. – USA: Pearson, 2018. – 741 p. – URL: https://books.google.com/books/about/Accounting_Information_Systems.html?id=Y7cXvgAACAAJ

⁶ IFRS Foundation. IFRS Accounting Standards. – London: IFRS Foundation. – URL: <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/>

⁷ WordPress.org. Download WordPress. – WordPress Foundation. – URL: <https://wordpress.org/download/>

Tahlil va natijalar

Olib borilgan tahlil shuni ko'rsatadiki, buxgalteriya hisobi korxonaning kundalik moliyaviy operatsiyalarini qayd etish, daromad va xarajatlarni hisoblash, ish haqi va soliqlarni rasmiylashtirish, balans hamda foyda-zarar hisobotlarini tayyorlash kabi vazifalarni bajaradi. Uning asosiy maqsadi korxonaning moliyaviy holati to'g'risida aniq va ishonchli ma'lumot shakllantirishdan iborat.

Audit bu jarayonning mantiqiy davomi sifatida namoyon bo'ladi. Buxgalteriya tomonidan tayyorlangan hisobotlar mustaqil auditorlar yoki ichki auditorlar tomonidan tekshiriladi. Audit jarayonida moliyaviy hujjatlarda xato, noto'g'ri aks ettirish yoki firibgarlik alomatlari mavjudligi baholanadi. Shu bilan birga, hisobotlarning qonunchilik va amaldagi standartlarga muvofiqligi ham tekshiriladi.

Buxgalteriya maslahati va konsalting xizmatlari korxonalarga hisob yuritishni to'g'ri tashkil etish, soliq hisobotlarini o'z vaqtida topshirish, ichki nazoratni yaxshilash, soliq yukini qonuniy optimallashtirish, biznes-reja va moliyaviy strategiya ishlab chiqishda yordam beradi. Ayniqsa kichik va o'rta biznes subyektlari uchun bunday xizmatlar xatolar, jarimalar va ortiqcha moliyaviy yo'qotishlarning oldini olishda muhim ahamiyatga ega.

Davlat moliyaviy nazorati va audit tizimida xalqaro standartlar ham muhim o'rin tutadi. INTOSAI standartlari davlat sektorida audit sifatini oshirish, hisobdorlikni kuchaytirish va jamoatchilik manfaatlariga xizmat qiluvchi audit amaliyotlarini rivojlantirishga yo'naltirilgan.⁸

WordPress platformasi moliyaviy xizmatlarni zamonaviy shaklda taqdim etish imkonini beradi. Ushbu platforma yordamida auditorlik va buxgalteriya xizmatlari haqida veb-sayt yaratish, xizmatlar narxi va tavsifini joylashtirish, mijozlar bilan aloqa shakllarini qo'shish, blog orqali moliyaviy maslahatlar berish hamda foydalanuvchilar uchun zarur hujjatlar va yangiliklarni e'lon qilish mumkin. Plaginlar yordamida sayt funksiyalarini kengaytirish, xavfsizlikni kuchaytirish va mijozlar murojaatlarini boshqarish imkoniyati mavjud.

Tahlil natijalariga ko'ra quyidagi xulosalar shakllantirildi:

- ✓ buxgalteriya hisobi korxonaning moliyaviy holatini aks ettiruvchi asosiy axborot tizimidir;
- ✓ audit moliyaviy hisobotlarning ishonchliligini mustaqil baholash orqali biznesda shaffoflikni kuchaytiradi;
- ✓ buxgalteriya maslahati tadbirkorlar uchun amaliy moliyaviy yechimlar va qonuniy tavsiyalar beradi;
- ✓ WordPress platformasi audit va buxgalteriya xizmatlarini onlayn targ'ib qilish hamda mijozlar bilan tezkor muloqot o'rnatish uchun qulay vositadir.

Umuman olganda, buxgalteriya, audit va WordPress platformasining uyg'un qo'llanilishi korxonalarining moliyaviy intizomini mustahkamlash, xizmatlar sifatini oshirish va mijozlar ishonchini kuchaytirishga xizmat qiladi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, buxgalteriya hisobi korxonaga moliyaviy faoliyatining asosiy tayanchi bo'lib, daromadlar, xarajatlar, aktivlar, majburiyatlar va moliyaviy natijalarni tizimli ravishda aks ettiradi. Audit esa ushbu ma'lumotlarning haqqoniyligi va qonunchilikka muvofiqligini mustaqil tekshirish orqali moliyaviy axborotga bo'lgan ishonchni oshiradi.

⁸ INTOSAI. International Framework of Professional Pronouncements. – ISSAI.org. – URL: <https://www.issai.org/>

Buxgalteriya maslahati va konsalting xizmatlari tadbirkorlik subyektlariga hisob yuritish, soliq hisobotlarini tayyorlash, ichki nazoratni kuchaytirish va moliyaviy qarorlar qabul qilishda amaliy yordam beradi. Zamonaviy sharoitda bunday xizmatlarni raqamli texnologiyalar bilan birgalikda olib borish yanada samarali natija beradi.

WordPress platformasi buxgalteriya va audit xizmatlarini keng targ'ib qilish, mijozlarga qulay axborot yetkazish, onlayn maslahatlar berish va xizmat ko'rsatish jarayonini soddalashtirishda muhim vosita hisoblanadi. Shu bois moliyaviy xizmatlar sohasida buxgalteriya, audit va raqamli platformalarning uyg'unligi biznesning barqaror, shaffof va raqobatbardosh rivojlanishini ta'minlaydi.

Adabiyotlar, References, Литературы:

1. O'zbekiston Respublikasi. "Buxgalteriya hisobi to'g'risida"gi Qonun. - Toshkent: Lex.uz, amaldagi tahrir. - URL: <https://lex.uz/docs/-2931253>
2. O'zbekiston Respublikasi. "Auditorlik faoliyati to'g'risida"gi O'RQ-677-son Qonun. - Toshkent: Lex.uz, 2021. - URL: <https://lex.uz/docs/-5307886>
3. Kieso D. E., Weygandt J. J., Warfield T. D. Intermediate Accounting. - USA: Wiley, 2016. - URL: <https://books.google.com/books?id=Uw2ACgAAQBAJ>
4. Arens A. A., Elder R. J., Beasley M. S. Auditing and Assurance Services. - USA: Pearson, 2017. - 856 p. - URL: https://books.google.com/books/about/Auditing_and_Assurance_Services.html?id=kBQ3jgEACAAJ
5. Romney M. B., Steinbart P. J. Accounting Information Systems. - USA: Pearson, 2018. - 741 p. - URL: https://books.google.com/books/about/Accounting_Information_Systems.html?id=Y7cXvgAACAAJ
6. IFRS Foundation. IFRS Accounting Standards. - London: IFRS Foundation. - URL: <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/>
7. INTOSAI. International Organization of Supreme Audit Institutions. - Vienna: INTOSAI. - URL: <https://www.intosai.org/index.html>
8. INTOSAI. International Framework of Professional Pronouncements. - ISSAI.org. - URL: <https://www.issai.org/>
9. WordPress.org. Download WordPress / Features. - WordPress Foundation. - URL: <https://wordpress.org/download/>
10. WordPress.org. About WordPress. - WordPress Foundation. - URL: <https://wordpress.org/about/>
11. O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi. Rasmiy sayt. - Toshkent. - URL: <https://www.imv.uz/>
12. W3Schools. PHP and MySQL Tutorial. - W3Schools. - URL: https://www.w3schools.com/php/php_mysql_intro.asp